

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI**Jessikai ROSWALL****Aplinka, hidrologinis atsparumas ir konkurencinga žiedinė ekonomika****1. Bendroji kompetencija, įsipareigojimai Europos Sąjungai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Kaip galėtumėte Europos Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Man augant Švedijoje aštuntuoju ir devintuoju dešimtmečiais ES dažnai atrodė kažkur toli. Galbūt dėl mūsų geografinės padėties žemyno pakraštyje ir dėl to, kad nuo seno suvokiame save kaip nesilygiuojančius į kitus ir nepriklausomus, Švedija niekada nedavė garantijos, kad kada nors stos į Sąjungą. Visgi būdama jauna politiškai aktyvi studentė dešimtojo dešimtmečio pradžioje agitavau už Švedijos tapimą valstybe nare, nes ne tik tikėjau, kad narystė atneš ekonominės naudos, bet ir žinojau, jog Švedijos vieta Europos projekte. Pastatyta ant atvirumo, laisvės ir žmogaus orumo pamatų ES atitiko mano kartos siekius ir ateities, kurios troškome savo vaikams, viziją.

Iš to laiko vis dar ryškiai prisimenu pokalbius namie, debatus mokykloje ir susitikimus su piliečiais rotušėse ir aikštėse visoje šalyje. Bet labiausiai įstrigo begalinis pasididžiavimas, kurį jaučiau Švedijai galiausiai tapus Sąjungos valstybe nare. Neįsivaizduoju didesnės garbės nei galimybė toliau prisidėti prie bendros Europos ateities kūrimo kaip Komisijos narei.

Kaip mylinčiai mamai ir močiutei, man vis labiau rūpi, kokią Sąjungą perduosime tolesnei kartai. Iššūkių saugumui, klestėjimui ir gamtos, nuo kurios priklauso mūsų gerovė, išsaugojimui – daugybė. Bet esu įsitikinusi ir tuo, kad dirbdami išvien visi kartu turime pakankamai galios tuos iššūkius atremti.

2023 m. Švedijai pirmininkaujant Tarybai ėjau ES reikalų ministrės pareigas ir mano užduotis buvo siekti, kad Europa taptų žalesnė, saugesnė ir turtingesnė. Padėti Sąjungai išlaikyti kursą neregėto nepapirbrėžtumo laikotarpiu buvo ne tik sunki, bet ir praturtinanti patirtis ir aš didžiuojuosi galėjusi prisidėti, kad nenutrūktų parama Ukrainai, konkurencingumo klausimas atsidurtų darbotvarkės viršuje ir būtų pasiektas susitarimas dėl esminių Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio elementų.

Prieš kelias savaites Pirmininkė Ursula von der Leyen man, kaip paskirtajai Komisijos narei, patikėjo atsakomybės sritį, paliečiančią visų europiečių gyvenimus. Mano įgaliojimų rašte Pirmininkė pažymėjo, kad „klimato pusiausvyra ir gamtos išsaugojimas – gyvybiškai svarbi gerovės ir sveikatos sąlyga.“ Jei mane patvirtins, prie politinių gairių įgyvendinimo prisidėsiu kaip už aplinką, hidrologinį atsparumą ir konkurencingą žiedinę ekonomiką atsakinga Komisijos narė ir kaip aktyvi, bendradarbiaujanti bei angažuota Kolegijos narė. Mažai politikos sričių taip persmelkia visą Sąjungos teisyną, kaip minėtosios. Todėl glaudus bendradarbiavimas su kitais Kolegijos nariais bus neišvengiamas ir tikiuosi bei manau, jog per savo politinę karjerą pasirodžiau gebanti tai daryti.

Jei tapčiau Komisijos nare, dėčiau daug pastangų, kad žinios apie tai, kas daroma europiniu lygmeniu, tiek mano atsakomybės srityse, tiek plačiau, piliečius pasiektų tiesiogiai. Todėl nekantrauju aplankyti visas valstybes nares bei daugybę regionų ir aktyviai palaikyti ryšius su mūsų tarptautiniais partneriais, visų pirma įgyvendinant Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją ir pasaulinę sutartį dėl plastikų. Be to, atsižvelgdama į Komisijos tikslą stiprinti Europos geopolitinį vaidmenį, sieksiu užtikrinti, kad ES imtųsi

vadovaujamojo vaidmens pasauliniame aplinkos valdyje, visų pirma biologinės įvairovės apsaugos, hidrologinio atsparumo ir žiedinės ekonomikos politikos srityse, ir taip gerintų savo konkurencingumą pasaulyje ir didintų aplinkos tvarumą.

Eidama Komisijos narės pareigas taip pat tęsčiau svarbų darbą didinant lyčių lygybę ir jaunimo veiklumą – tai sritys, kuriose Parlamentas rodo sektiną pavyzdį. Jungtinių Tautų aplinkos programoje ir EBPO pasauliniame aplinkos forume pabrėžta, kad aplinkos pokyčiai lytis veikia nevienodai. Todėl, bendradarbiaudama su už lygybę atsakingu Komisijos nariu ir šios srities žinovais, kaip antai Aplinkos GD lygybės koordinatoriumi ir Komisijos lygybės darbo grupe, užtikrinsiu, kad būtų dedamos pastangos lyčių aspektą integruoti į visas aplinkos politikos sritis, kaip reikalaujama 8-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje, Užtikrinsiu, kad galimas reikšmingas poveikis kuriai nors lyčiai būtų analizuojamas poveikio vertinimuose ir šiais klausimais bendradarbiausiu su suinteresuotaisiais subjektais. Tai, be kita ko, apims ir socialinį aplinkos politikos poveikį moterims, visų pirma pažeidžiamose bendruomenėse, bei pastangas užtikrinti, kad pertvarka siekiant tvarumo jau esamos nelygybės nepadidintų dar labiau.

Užsitęsęs aplinkos kokybės blogėjimas ir biologinės įvairovės nykimas paveiks jaunesnes kartas. Jaunimas turi savo – kartais išsiskiriančių – nuomonių, kaip turi atrodyti aplinkos politika, hidrologinis atsparumas ir žiedinė ekonomika. Todėl jau laikiu savo pirmojo metinio jaunimo politikos dialogo, kurį surengčiau per pirmąsias 100 mano kadencijos dienų. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, mane ypač domins susitikimai visose ES ir kitose valstybėse su įvairioms struktūroms, be kita ko, aplinkosaugos organizacijoms ir jaunesiems ūkininkams, atstovaujančiu jaunimu. Tokios konsultacijos padės man suprasti jaunimo požiūrį ir atsižvelgti į jį formuojant man patikėtą politiką ir atstovaujant ES pasaulyje.

Kaip jūsų pasitikėjimo prašanti paskirtoji Komisijos narė įsipareigoju laikytis aukščiausių etikos standartų, jokiais savo veiksmais nepažeisti Sutarčių ir paisyti Komisijos narių elgesio kodekso. Švedijai pirmininkaujant Tarybai labiausiai stengiausi būti sąžininga tarpininkė ir rasti sąlyčio taškus tarp valstybių narių. Būdama Komisijos nare nepaklusčiau jokios vyriausybės ar kito subjekto nurodymams ir visiškai pasišvęsčiau Europos interesų gynybai. Jei susiklostytų situacija, kurioje iškiltų interesų konfliktas dėl mano vykdomų užduočių, nedelsdama apie tai praneščiau Pirmininkei. Į šiuos įsipareigojimus žiūriu rimtai: esu profesionali teisininkė, buvusi Švedijos advokatų asociacijos narė, ilgą laiką buvau parlamento narė ir ministrė, taigi visą gyvenimą paskyriau sąžiningumo, nepriklausomumo ir nešališkumo principais grindžiamai tarnybai.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi prisiimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Nuo pat mūsų Sąjungos sukūrimo jos stiprybė augo bendradarbiaujant. Be valstybių sienas, regionų ribas ir politinius įsitikinimus peržengiančio bendradarbiavimo Europos projektas niekada nebūtų pavykęs. Tokio bendradarbiavimo principas įsigalėjęs ir mūsų institucijų santykiuose. Pasižaduo laukti ir aš.

Kaip ilgalaikė parlamento narė, buvusi ES reikalų ministrė ir Komisijos narės posto siekianti politikė puikiai suprantu, kaip svarbu palaikyti ryšį su piliečiais, kuriems tikiuosi tarnauti. Jei mane patvirtins, paisydama Sutartyje nustatytos tvarkos, laikysiu save atskaitinga tiesiogiai išrinktiems Europos Parlamento nariams. Taip dirbau vyriausybėje, taip pat dirbčiau ir būdama Komisijos nare.

Tvarios Europos pertvarkos kelyje šis Parlamentas ne kartą ėmėsi iniciatyvos. Reikalavote konkrečių veiksmų ir rezultatų, kartu suteikdami galimybę pasisakyti tiems piliečiams, kurie nerimauja, kad mūsų politika kartais pernelyg sudėtinga. Tiesiogiai tai patyriau per pirmąją kadenciją ES reikalų ministrės poste, kai Švedija pirmininkavo Tarybai, dalyvaudama diskusijose beveik penkiasdešimtyje plenarinių posėdžių. Tai man suteikė neįkainojamo supratimo apie Parlamento užmojus ir rūpesčius, padėjusio tiesti tiltus tarp teisėkūros

institucijų. Tvarios ir sąžiningos pertvarkos turi būti strateguojamos bendradarbiaujant su Parlamentu – tai užtikrintų plačiausią demokratinę paramą ir veiksmingiausius politikos rezultatus.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, įsipareigoju išlaikyti šį bendradarbiavimą ir stengtis stiprinti ypatingus Parlamento ir Komisijos ryšius, laikydama 2010 m. Pagrindų susitarime ir 2016 m. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytų įsipareigojimų, kuriuos Pirmininkė dar kartą patvirtino savo politinėse gairėse. Būdama Komisijos nare užtikrinčiau, kad visi Parlamento ir mano bei mano kabineto santykiai būtų grindžiami atvirumu, skaidrumu, tarpusavio pasitikėjimu ir būtų reguliariai keičiamasi informacija, be kita ko, man asmeniškai dalyvaujant komitetų klausymuose, plenarinių posėdžių diskusijose ir tarptautinėse derybose.

Jei mane patvirtins, aktyviai vykdysiu Pirmininkės pasižadėjimą suteikti Parlamentui svarbesnį vaidmenį inicijuojant ir formuojant teisės aktus. Su džiaugsmu užmegžčiau struktūrinį dialogą su atitinkamu komitetu dėl kiekvienos pagal 225 straipsnį mano atsakomybės srityje pateiktos Parlamento rezoliucijos ir aktyviai dalyvaučiau Komisijos svarstymuose dėl jų. Kad Parlamentas galėtų veiksmingai vykdyti demokratinę priežiūrą, įsipareigočiau jam laiku ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai teikti aiškia reikiama informaciją apie planuojamas iniciatyvas ir vykstančias teisėkūros procedūras. Be to, šie įsipareigojimai dar apimtų ir greitą bei aiškų reagavimą į Parlamento pozicijas ir prašymus imtis teisėkūros iniciatyvų. Ir, žinoma, laikydama Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros, užtikrinsiu, kad Parlamentas būtų išsamiai informuojamas apie galimą siūlomų teisės aktų socialinį, aplinkosauginį ir ekonominį poveikį.

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto klausimai

3. Kokių konkrečių veiksnių ketinate imtis pagal Europos hidrologinio atsparumo strategiją, kad spręstumėte efektyvaus vandens naudojimo, jo trūkumo, taršos ir su vandeniu susijusios rizikos klausimus? Kaip atsižvelgsite į atskirų valstybių narių ypatumus, įskaitant žemės ūkio ypatumus, ir į kritinį vandens ir sveikų ekosistemų ryšį, taip pat atsižvelgiant į turimas technologijas? Kokių priemonių ketinate imtis, kad būtų pasiekti ir išlaikyti aukšti vandens kokybės standartai, be kita ko, užtikrinant galiojančios teisinės sistemos vykdymą?

Vandens klausimas yra aktualus visam pasauliui ir ES toliau turi rodyti pavyzdį jį sprendžiant. Tvari vandentvarka, hidrologinis atsparumas ir vandens trūkumo šalinimas yra pagrindiniai ES ir jos valstybių narių ateities uždaviniai. Vanduo – būtina sąlyga gyvuoti žmonėms, įmonėms, žemės ūkiui, infrastruktūrai, energetikai, vidaus vandenų laivybai ir ištisoms ekosistemoms bei jų teikiamoms ekosisteminiams paslaugoms. Nepaisant to, jo išteklių daugelyje Europos ir pasaulio vietų jau sunkiai patenkina poreikis, o to priežastys – klimato kaita, netinkamas struktūrinis valdymas, netvarus žemės naudojimas, hidromorfologiniai pokyčiai ir tarša.

Europos regionai ir miestai vis dažniau susiduria su gyvybių nusinešančiomis karščio bangomis, vandens trūkumu ir staigiais potvyniais. Užtikrinti švarią, veiksmingą ir žiedinę vandentvarkos sistemą yra būtina piliečių labai ir tvariam ES klestėjimui bei konkurencingumui visuose ekonomikos sektoriuose (taip pat žr. mano atsakymą į 8 klausimą). Visiems prieinamas švarus vanduo turi būti vienas iš esminių teisingos pertvarkos darbotvarkės punktų.

Todėl bendras Europos hidrologinio atsparumo strategijos tikslas bus išsaugoti vandens kokybę ir išteklius ES ir už jos ribų, didinti mūsų vandens pramonės konkurencingą novatorišką pranašumą ir iš pašaknių šalinti vandens problemų priežastis, įskaitant taršą, stygių ir klimato kaitos poveikį. Strategija papildys naująjį Europos prisitaikymo prie klimato kaitos planą, Europos civilinės gynybos mechanizmą ir Europos vandenynų paktą. Glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariais, atsakingais atitinkamai už klimatą, nulinį taršos balansą ir švarų augimą, už pasirengimą krizėms ir jų valdymą ir už žuvininkystę ir vandenynus, kad visose su vandeniu susijusiose iniciatyvose būtų laikomasi nuoseklaus požiūrio. Šiame kontekste svarbiausios sąvokos bus partnerystė ir solidarumas.

Gėlo vandens valdymą integruojant į visą vandens ciklą labai svarbu visapusiškai laikytis požiūrio „nuo šaltinio iki jūros“. Esu pasiryžusi bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už žuvininkystę ir vandenynus, stengtis užtikrinti tvarų mūsų jūrų ir pakrančių ekosistemų valdymą ir taip sukurti tvirtą pagrindą klestėti mėlynajai ekonomikai.

Mano požiūris apims tris pagrindinius konkrečius aspektus, kurie kryps į griežtą galiojančių teisės aktų įgyvendinimą, reikšmingas investicijas į vandens infrastruktūrą bei reikiamas švarias pramonės technologijas ir teisės aktų paprastinimą, kai tai duoda naudos. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, mano prioritetas bus įgyvendinti svarbiausius teisės aktus, palaikant dialogą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ir užtikrinti individualiai pritaikytą paramą valstybėms narėms, atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius, be kita ko, regionuose.

Esu pasirengusi veikti dialogo būdu, tačiau struktūrinio reikalavimų nesilaikymo atveju nedvejodama imsiuosi vykdymo užtikrinimo veiksmų. Finansinių poreikių klausimu ketinu bendradarbiauti su Europos investicijų banku ir kitomis finansų įstaigomis bei suinteresuotaisiais subjektais ieškodama naujų finansinių sprendimų ir būdų didinti investicijas tiek į tradicinius, tiek į gamtos procesais grindžiamus infrastruktūros sprendimus.

Europos hidrologinio atsparumo strategiją kurčiau turėdama omenyje mūsų regionų skirtumus ir iššūkius, kad joje propaguojamas darnus požiūris į vandentvarką būtų pritaikytas pagal konkrečias kiekvienos valstybės narės sąlygas. Visoje ES susiduriame su daugybe įvairių su vandeniu susijusių problemų, įskaitant dėl užsitęsusių sausrų išsekusius vandens išteklius, katastrofiškus potvynius ir vandens ekosistemų būklės blogėjimą tiek gėlo vandens, tiek jūrų aplinkoje. Visa tai brangiai kainuoja mūsų piliečiams ir įmonėms. Nors šios problemos bendros visai Sąjungai, jų dažnumas ir mastas nevienodi. Bendradarbiaudama su už sanglaudą ir reformas atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju stengsiuosi telkti investicijas ir remti reformas minėtoms su vandeniu susijusioms problemoms spręsti. Mūsų tikslas turi būti išsaugoti socialinę ir teritorinę sanglaudą ir didinti kaimo bei miesto bendruomenių atsparumą visoje ES.

Neketinu pamiršti ypatingų iššūkių, su kuriais susiduria žemės ūkio sektorius, smarkiai veikiamas vandens trūkumo ar pertekliaus ir blogėjančios vandens kokybės. Manau, kad būtina imtis konkrečių priemonių, kuriomis būtų remiama hidrologiniu atsparumu pasižyminti žemės ūkio praktika ir mažinamas maisto medžiagų (įskaitant nitratus) bei pesticidų nutekėjimo poveikis vandens kokybei. Bendradarbiaudama su už žemės ūkį ir maisto sektorių atsakingu Komisijos nariu stengsiuosi, kad hidrologinio atsparumo aspektas būtų įtrauktas į naująją žemės ūkio ir maisto sektoriaus viziją.

Be to, hidrologinio atsparumo strategija noriu pagerinti galimybes gauti finansavimą ir skatinti efektyviau naudoti vandenį, be kita ko jį naudojant pakartotinai, kad tai taptų stimulu kurti ir naudoti naujas technologijas. Tam bus išnaudojamas esamas ES vandens sektoriaus novatoriškas pranašumas ir vandens infrastruktūros ekspertinės žinios, efektyvaus vandens naudojimo technologijos, skaitmeninės galimybės ir dirbtinis intelektas.

Esu pasiryžusi propaguoti pasaulinį hidrologinį atsparumą ir, jei būsiu patvirtinta, rengiantis 2026 m. Jungtinių Tautų konferencijai dėl vandens, sieksiu dialogo ir partnerystės su trečiosiomis valstybėmis ir visų pirma su JT specialiuoju pasiuntiniu vandens klausimais. Vienas iš pagrindinių prioritetų bus užtikrinti aprūpinimą saugiu vandeniu ir sanitarijos paslaugomis ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą vandens srityje. Parama daugiašaliams vandens srities veiksams per tokias platformas kaip JT Europos ekonomikos komisijos konvencija arba JT konvencija dėl kovos su dykumėjimu bus prisidedama prie taikos ir stabilumo pasaulyje.

4. Kokias konkrečias priemones ketinate pateikti Žiedinės ekonomikos akte, kad būtų sukurta antrinių žaliavų paklausa rinkoje ir bendroji atliekų rinka? Ar šiuo aktu bus siekiama ne tik įgyvendinti galiojančius teisės aktus, bet ir neapsiriboti dabartinės atliekų ir tvaryų gaminių sistemos peržiūra? Koks numatomas poveikis Sąjungos aplinkosauginiam pėdsakui, išteklių naudojimui ir ES konkurencingumui? Kokių konkrečių sektolinių veiksmų, pavyzdžiui, dėl svarbiausiųjų žaliavų ir tekstilės, ketinate imtis, be kita ko, atsižvelgiant į importą iš trečiųjų šalių?

Žiedinės pertvarkos tikslas – pereiti nuo linijinio prie gyvavimo ciklu grindžiamo požiūrio į produktus ir medžiagas. Tai būtina norint didinti konkurencingumą ir ekonominės veiklos rezultatus, kartu mažinant mūsų aplinkosauginį pėdsaką ir priklausomybę nuo pirminių išteklių. Žiediniai metodai optimizuos išteklių našumą ir antrinių medžiagų naudojimą ir turėtų būti neatsiejama švarios pramonės kurso dalis.

Išteklių gavybai ir perdirbimui tenka daugiau kaip pusė pasaulyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, didelė su sveikata susijusio poveikio dalis ir didžioji dalis prarandamos biologinės įvairovės, jei įskaitomas žemės naudojimo keitimas. Didžioji dalis Europos gamybos pramonės sąnaudų atitenka ištekliams, todėl konkurencingumo sumetimais juos būtina naudoti taupiai ir apdairiai. ES pramonės sektoriai yra priklausomi nuo ypatingos svarbos ir strateginių žaliavų. Todėl kurdami žiedines sistemas, kuriose ištekliai naudojami kuo ilgiau, mažiname atliekų kiekį ir priklausomybę nuo išorės šaltinių, kuri kelia grėsmę mūsų atviram strateginiam savarankiškumui.

Per pastarąją kadenciją daug nuveikta pristatant naujas iniciatyvas ir peržiūrint pagrindinius teisės aktus.

Nepaisant to, žiedinei ekonomikai skirta bendroji rinka dar netapo realybe.

Pagrindiniai iššūkiai ES pereinant prie žiedinės ekonomikos yra palyginti maža antrinių žaliavų ir žiedinių produktų bei paslaugų paklausa ir neveiksminga atliekų bendroji rinka. Tai savo pranešimuose pabrėžė Enrico Letta ir Mario Draghi. Šios sritys vienos iš tų, kuriose ketinu dirbuotis, jei tapsiu Komisijos nare.

Kad konkurencinga žiedinė ekonomika taptų realybe ir būtų maksimaliai išnaudojami bendrosios rinkos pranašumai, būtina ištaisyti rinkos trūkumus (taip pat žr. mano atsakymą į 9 klausimą). Antrinės žaliavos dažnai yra brangesnės nei pirminės, nes pastarųjų kainos paprastai neatspindi jų gavybos ir perdirbimo poveikio aplinkai. Prieš pateikdama žiedinės ekonomikos aktą, nuodugniai įvertinsiu šiuos iššūkius ir išnagrinėsiu galimus sprendimus vesdama išsamų dialogą su suinteresuotaisiais subjektais, nacionalinėmis valdžios institucijomis ir verslo bendruomene, nepaleisdama iš akių konkurencingumo didinimo ir procesų paprastinimo tikslų. Tai apims strategijas, kaip padidinti antrinių žaliavų naudojimą ir taip sumažinti aplinkosauginį pėdsaką, visų pirma vartotojų pėdsaką ir žaliavų naudojimo rodiklį, ir paremti mūsų pramonės konkurencinį pranašumą.

Mano manymu, potencialo turi šie trys atraminiai blokai:

- Praktinis išsamių teisės aktų, kuriuos Parlamentą ir Taryba patvirtino per paskutinę kadenciją, įgyvendinimas. Tai apima stebėseną, ankstyvąją perspėjimą ir techninę pagalbą, taip pat finansavimo sprendimų nagrinėjimą.
- Pasinaudojimas bendrosios rinkos galimybėmis, pavyzdžiui, daugiau harmonizavimo, veiksmingesnis tokių klausimų kaip didesnė gamintojo atsakomybė ir atliekų nebelaikymo atliekomis kriterijai sprendimas, taip pat racionalizavimas ir supaprastinimas.
- Žiedinės pertvarkos ekonomikos stiprinimas ir žiedinių produktų bei verslo modelių, be kita ko, susijusių su sparčiai augančiu elektros ir elektroninės įrangos atliekų srautu, kuriame gausu svarbiausių ir kitų vertingų žaliavų, populiarinimas.

Be to, turime nepamiršti, kad ES veikia pasaulinėse rinkose ir mūsų politika daro poveikį už mūsų sienų. Todėl, jei būsiu patvirtinta, kartu su kitais Komisijos nariais dirbsiu su žiediškumo išorės aspektu. Ketinu bendradarbiauti, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, be kita ko, vykdant rinkos priežiūrą. Taip pat būtina įvairinti ypatingos svarbos žaliavų importo šaltinius ir skatinti žiediškumą per švarios prekybos ir investicijų partnerystes, taip puoselėjant ilgalaikius, abipusiai naudingus santykius.

Siekdama išskirti veiksmingiausias ir tinkamiausias priemones žiedinės ekonomikos aktui, ketinu dalyvauti plataus masto konsultacijose ir atlikti išsamius poveikio vertinimus, atidžiai apsvarstydama dabartinio *acquis* formuluotes, galimą finansinį poveikį ir administracinę naštą. Nors visi potencialūs veiksmai turi būti kryptingi, kai tikslinga, norėčiau neapsiriboti vien dabartinės sistemos peržiūra. Priemonių, kurios galėtų atlikti svarbų vaidmenį, pavyzdžiai galėtų būti tolesnis harmonizavimas, konkrečiai į didėjančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų srautą orientuotos priemonės, naujų rinkų plėtojimo nustatant perdirbtosios dalies tikslus priemonės, ekonominės paskatos ir viešųjų pirkimų politikos peržiūra. Turėdama omenyje, kad medžiagos labai skiriasi savo pobūdžiu ir kiekvienos iš jų pasiūla ir paklausa kelia savų iššūkių, nebandysiu ieškoti viskam vienodo sprendimo. Vietoj to toliau įgyvendinsiu plastikui, baterijoms, pakuotėms ir tekstilei skirtas strategijas ir teisės aktus, pritaikydama pastangas pagal kiekvieno sektoriaus ypatumus.

Be to, kaip nurodyta mano įgaliojame rašte, jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, ketinu pristatyti naują bioekonomikos strategiją, kuria būtų skatinamos inovacijos, tvariai didinama biologinių medžiagų gamyba ir išnaudojama sinergija su žiedine ekonomika (taip pat žr. mano atsakymą į 7 klausimą).

Konsultuodamasi su suinteresuotaisiais subjektais taip pat išnaudosiu Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento potencialą žiedinėje ekonomikoje, užtikrindama, kad ekologinio projektavimo reikalavimai būtų supaprastinti, praktiški ir veiksmingi (taip pat žr. mano atsakymą į 9 klausimą).

Apibendrinant, mano tikslas yra parengti Žiedinės ekonomikos aktą, kuriuo Sąjungos aplinkosauginis pėdsakas būtų be pertrūkių mažinamas, kartu didinant ES konkurencingumą ir atvirą strateginį savarankiškumą.

5. Kaip įgyvendinsite nulinės taršos veiksmų planą, siekdami užtikrinti, kad priverkūs visi sektorių klausimai būtų tinkamai sprendžiami, ir ar numatote kokių nors papildomų priemonių? Kada pateiksite pasiūlymą dėl REACH reglamento peržiūros, kuriuo būtų užtikrintas supaprastinimas, kartu užtikrinant geresnę sveikatos ir aplinkos apsaugą bei konkurencingą pramonę? Koks jūsų planas dėl PFAS, siekiant kuo labiau sumažinti jų poveikį

žmonėms ir aplinkai, kartu užtikrinant aišką ir įgyvendinamą sistemą pramonei, atsižvelgiant į būtiniausias naudojimo paskirtis?

Teisė į švarų vandenį ir orą yra viena iš pagrindinių teisių ir turi būti užtikrinta visiems. 2021 m. Nulinės taršos veiksmų plane numatytos priemonės jau užbaigtos arba jų kūrimas gerokai pažengęs, įskaitant Europos žaliąjį kursą papildančius peržiūrėtus, sustiprintus ir atnaujintus teisės aktus dėl oro kokybės, vandens teršalų, komunalinių nuotekų valymo, pramoninių išmetamųjų teršalų, gyvsidabrio, taip pat kenksmingųjų cheminių medžiagų klasifikavimo, ženklinimo bei pakavimo. Vadovaujantis išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėmis gairėmis, ateinančių kelerių metų prioritetą bus įgyvendinimas ir parama valstybėms narėms, įskaitant regionus ir miestus, kad šios naujos priemonės pasitarnautų žmonių, visų pirma pažeidžiamiausių grupių asmenų, ir įmonių labui.

Tapusi Komisijos nare pristatyčiau išsamią apžvalgą, kaip sekasi siekti 2030 m. nulinės taršos tikslų. Likę svarbiausi žingsniai – be kita ko, užbaigti šiuo metu atliekamus teisės aktų dėl nitrātų, jūrų strategijos pagrindų ir maudyklų vandens vertinimus, taip pat principo „teršėjas moka“ tinkamumo patikrą. Šiuo atžvilgiu bus svarbi ir planuojama hidrologinio atsparumo strategija.

Be to, išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėse gairėse raginama parengti chemijos pramonės dokumentų rinkinį, kuris būtų švarios pramonės kurso dalis. Jis turėtų padėti griežčiau užtikrinti cheminių medžiagų teisės aktų vykdymą, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos, be kita ko, prekybai internetu, siekiant išlaikyti ir remti tvarių ES įmonių konkurencinę padėtį pasaulyje. Be to, juo būtų užtikrinta didesnė parama chemijos pramonei, visų pirma MVĮ, pereinant prie saugesnių alternatyvų. Įsipareigoju kartu su už klestėjimą ir pramonės strategiją atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju parengti chemijos pramonės dokumentų rinkinį, įskaitant teisėkūros procedūra priimamo akto dėl REACH reglamento peržiūros 2025 m. pasiūlymą (taip pat žr. mano atsakymą į 8 klausimą). REACH reglamento peržiūra siekčiau supaprastinti ir modernizuoti reglamentavimo sistemą, kad būtų padidintas tvarus konkurencingumas ir saugumas ES ir užtikrinta žmonių sveikatos bei aplinkos apsauga. Norėčiau peržiūrėti dvilypę autorizacijos ir apribojimų sistemą siekdama gerokai sumažinti pavojingųjų medžiagų individualių autorizacijų poreikį ir patobulinti informacijos reikalavimus tokiose svarbiose srityse kaip endokrininė sistema ardančios medžiagos. Taip būtų pašalintos informacijos spragos ir pagerinta rizikos kontrolė.

2024 m. balandžio mėn. Komisijos komunikate dėl būtinojo naudojimo koncepcijos pripažįstama, kad kenksmingųjų medžiagų, įskaitant PFAS, naudojimas pramonėje kai kurioms svarbioms reikmėms yra būtinas žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai ir mūsų strateginiam savarankiškumui. Dabartinis pasiūlymas apriboti PFAS naudojimą daugybei įvairių plataus vartojimo ir pramonės reikmių turėtų kuo greičiau suteikti aiškumo ir nuspėjamumo. Jau dabar galiu patikinti, kad sieksiu uždrausti PFAS naudoti plataus vartojimo reikmėms, pvz., kosmetikoje, su maistu besiliečiančiose medžiagose ir lauko drabužiuose. Bet pritarčiau, kad tais atvejais, kai nėra pakankamai veiksmingų ir saugių pakaitalų, PFAS turėtų toliau griežtai kontroliuojamomis sąlygomis būti naudojamos tam tikroms, ypač ypatingos svarbos, pramoninėms reikmėms, kol priimtini pakaitalai bus rasti, kartu nustatant griežtas taisykles dėl jų išmetimo ir šalinimo, siekiant apriboti patekimą į aplinką, ir aiškias paskatas diegti inovacijas bei kurti tvarius pakaitalus.

6. Ar įsipareigojate visapusiškai ir laiku įgyvendinti esamus su gamta susijusius teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą bei įvykdyti ES tarptautinius įsipareigojimus? Kaip užtikrinsite tinkamą finansavimą šiai politikai įgyvendinti, įskaitant galimą specialų Gamtos atkūrimo fondą kitoje DFP? Kaip numatote sukurti gamtos kreditų sistemą?

Esu pasiryžusi visapusiškai ir laiku įgyvendinti visus su gamta susijusius teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą, taip pat vykdyti ES **tarptautinius įsipareigojimus biologinės įvairovės srityje**, visų pirma pagal Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją. Sveikos ekosistemos teikia įvairią naudą žmonėms ir visuomenei, įskaitant klimato kaitos švelninimą, prisitaikymą prie jos, nelaimių rizikos prevenciją, apsirūpinimo maistu ir vandeniu saugumą ir įvairias kitas ekosistemines paslaugas. Tai labai svarbu mūsų visuomenės gerovei ir ekonomikos atsparumui, taip pat ilgalaikiam mūsų konkurencingumui.

Nors tikslas teisiškai apsaugoti 30 proc. mūsų sausumos ploto atrodo pasiekiamas, tas pats tikslas jūrose pareikalautų didesnių pastangų. Negana to, turime užtikrinti, kad visos saugomos teritorijos būtų veiksmingai valdomos ir palaikomos, kad teiktų visokeriopą naudą visuomenei, ekonomikai ir, žinoma, pačiai gamtai.

Gamtos *acquis*, įskaitant vadinamąsias Gamtos direktyvas ir naująjį Gamtos atkūrimo reglamentą, yra svarbios ir kartu lanksčios priemonės, galinčios padėti apsaugoti ir atkurti ekosistemas, išsaugoti pagrindines ekosistemines paslaugas ir padidinti Europos atsparumą. Taip jie prisideda prie mūsų konkurencingumo didinimo. Visapusiškas jų įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas būtinas ir vykdant ES tarptautinius įsipareigojimus, kurie, jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, bus tarp pagrindinių mano prioritetų.

Tapusi Komisijos nare, daugiausia dėmesio skirčiau įgyvendinimui, glaudžiai bendradarbiaudama su visais suinteresuotaisiais subjektais ir naudodamasi visomis turimomis priemonėmis, įskaitant techninę pagalbą, gebėjimų stiprinimą, atitikties užtikrinimą ir vykdymo užtikrinimą. Be to, norėčiau užmegzti ryšį su regionais ir aptarti konkrečius jų iššūkius. Esu pasirengusi imtis paprastinimo, sieksiu kuo labiau sumažinti nereikalingą administracinę naštą ir, kai įmanoma, pagerinti įvairių politikos sričių nuoseklumą ir sinergiją, nepakenkdama mūsų politikos tikslams.

Manau, kad turime sparčiai plėtoti ir išnaudoti visą skaitmeninių priemonių potencialą. Įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą ypač palengvintų Žemės stebėjimo technologijos, kartu iki minimumo sumažėtų našta suinteresuotiesiems subjektams.

Atspariai ir konkurencingai ekonomikai kurti būtina didinti gamtai palankias investicijas. Investuodami į gamtą ne tik sprendžiame aplinkosaugos problemas, bet ir suteikiame naujų galimybių žmonėms ir įmonėms, taip pat kuriame naujas darbo vietas besiformuojančiuose sektoriuose. Gamtai reikės pakankamo viešojo ir privačiojo finansavimo.

Dabartinėje daugiamečioje finansinėje programoje jau numatyta gamtos finansavimo galimybių – jų potencialas turi būti išsemtas iki dugno. Kaip nustatyta išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėse gairėse, kitos daugiamečio finansinės programos biudžetą turime formuoti naujai, kad jis būtų modernus ir tvirtesnis. Naujasis ilgalaikis biudžetas turi būti kryptingesnis, labiau racionalizuotas ir veiksmingesnis, jame turi atsispindėti Europos strateginiai prioritetai ir mūsų siekis būti investicijų Komisija. Įsipareigoju įvertinti, kaip geriausiai galėtume įvairiais ištekliais prisidėti prie gamtos atkūrimo ir kaip sukurti paskatas, kad atlygintume sambūvyje su gamta dirbantiems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams. Šioje srityje dirbsiu kartu su Komisijos nariais, atsakingais atitinkamai už žemės ūkį ir maisto sektorių ir už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą. Pirmiausia turime apsvastyti, *ka* norime finansuoti, o po ieškoti, *kaip* geriausiai galime pasiekti savo tikslus ir kuo labiau padidinti rezultatus vietoje. Taip mūsų finansavimas turės didesnę poveikį.

Atsižvelgdama į neatidėliotiną papildomo finansavimo poreikį ir dideles jo teikiamas ekonomines galimybes, tapusi Komisijos nare, kaip papildomą priemonę prie viešojo finansavimo, išnagrinėčiau galimybę sukurti ir plėtoti rinką grindžiamas paskatas. Tai galėtų būti gamtos sertifikatai ir kreditai, skirti finansškai atlyginti tvaria praktika užsiimantiems subjektams. Tokios paskatos taip pat galėtų pastūmėti draudimo bendrovės daugiau investuoti į tvirtas ekosistemas, padėti įmonėms išnaudoti ekosistemines paslaugas ir skatinti kurti ekologiškus produktus. Jei mane patvirtintumėte, užmegzčiau dialogą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir tęsčiau darbą su bandomosiomis biologinės įvairovės sertifikavimo ir gamtos kreditų schemomis, kurios sustiprintų jau dedamas nacionalines pastangas. Pagal šias schemas turėtų būti taikomi griežti Europos ir tarptautinius biologinės įvairovės tikslus atitinkantys kokybės kriterijai.

7. Kaip atnaujinta bioekonomikos strategija bus tvariai išnaudotas Europos bioekonomikos potencialas, atsižvelgiant į Žaliajame kurse nustatytus tikslus? Kokių konkrečių veiksmų imsitės, kad įgyvendintumėte mokslu grindžiamą strategiją, kuria būtų svariai prisidedama prie ES ekonomikos konkurencingumo, kartu atsižvelgiant į aplinkos ir gamtos išteklius?

Augantis ES bioekonomikos sektorius siūlo alternatyvių novatoriškų sprendimų, pritaikomų įvairiausiuose sektoriuose – žemės ūkio, maisto, statybos, tokių medžiagų kaip plastikas ir tekstilė, cheminių medžiagų, transporto ir kt., – ir suteikia daug įdomių galimybių ES piliečiams bei įmonėms. Tapusi Komisijos nare nuodugniai ištirčiau augančių bioekonomikos sektorių teikiamas galimybes. Manau, kad bioekonomika gali labai prisidėti prie konkurencingumo ir klestėjimo, nes papildo žiedišumą ir yra reikšminga ES švarios pramonės kurso dalis. Atsižvelgdama į Pirmininkės įsipareigojimą nenukrypti nuo Europos žaliojo kurso, pristatysiu naują bioekonomikos strategiją. Ją laikyčiau vienu iš pagrindinių ES tvaraus konkurencingumo darbotvarkės ir

pramonės politikos elementų, besisiejančiu su biotechnologijų aktu, gyvybės mokslų strategija ir žiedinės ekonomikos aktu.

Įgyvendindami sustiprintą bioekonomikos strategiją turėtume remti esmines investicijas į technologijas, sektorius, produktus ir medžiagas, kurios gali padėti plėtoti bioekonomiką, ir sudaryti joms sąlygas. Strategijoje pagrindinė tema bus žiediškumas siekiant užtikrinti, kad bioekonomika padėtų mažinti spaudimą aplinkai, saugoti biologinę įvairovę ir gerinti kuo daugiau ekosisteminių paslaugų. Tai reiškia, kad reikia skatinti strategiškai naudoti biomasę ir iki panaudojimo energijos gamybai išlaikyti ją ekonomikoje kuo ilgiau, maksimaliai išnaudojant antrines žaliavas (pvz., maisto ir ūkininkavimo atliekas, šalutinius produktus ir šalutinius srautus).

Manau, kad formuojant mūsų požiūrį būtina pripažinti, kad biomasė yra atsinaujinanti, bet ne begalinė. Stiprėjant konkurencijai dėl biomasės, labai svarbu valdyti spaudimą žemei ir biomasei, laikantis ES tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją. Šis valdymas remiasi tvariais žaliavų šaltiniais ir pakopinio naudojimo principu, užtikrinant, kad biomasės panaudojimo ekonominė ir aplinkosauginė vertė būtų kuo didesnė. Atsigręždami į nepakankamai vertinamas žaliavas, kurios atitinka tvarumo ir žiediškumo principus, galėtume išlaisvinti tvarios bioenergijos potencialą, visų pirma tokiuose sektoriuose kaip aviacija, kuri artimiausioje ateityje greičiausiai priklausys nuo skystojo kuro.

Norint pasiekti šiuos tikslus, strategijoje turėtų būti nustatyti bioekonomikos sektoriai ir produktai, kuriems ES turėtų teikti pirmenybę, ir būdai remti jų plėtrą ir stiprinti šiuose sektoriuose veikiančias įmones. Turime atsižvelgti į tai, kad šiuo metu biožaliaviniai produktai daugeliu atvejų nėra konkurencingi sąnaudų atžvilgiu, palyginti su iškastinio kuro alternatyvomis. Stiprinti tvarias įmones ir gerinti jų galimybes pereiti iš laboratorijos etapo prie gamybos galėtų padėti tokios priemonės kaip ekologinis ženklavimas, reguliavimo procedūrų supaprastinimas, paskatos už biožaliavinius sprendimus pasitelkiant viešuosius pirkimus, tinkamų pramonės standartų nustatymas ir galbūt, nuodugnai apsvarsčius ir pasitarus su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, biologinės kilmės medžiagų kiekio reikalavimų nustatymas kai kurioms produktų kategorijoms.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, ketinu strategiją plėtoti palaikydama įtraukų ir atvirą dialogą su ES institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais. Esu pasiryžusi ją pagrįsti naujausiais mokslo pasiekimais, remdamasi rezultatais, išvalgomis ir moksliniais tyrimais, paskelbtais po paskutinio strategijos atnaujinimo 2018 m., įskaitant pagal programą „Europos horizontas“ įsteigtos 2 mlrd. EUR vertės Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendrosios įmonės patirtį. Žvelgdami į ateitį, taip pat turime nustatyti, kur reikia svarbiausių investicijų į technologijas, sektorius, produktus ar medžiagas, kurios paskatintų bioekonomikos plėtrą ir kartu mažintų biomasės spragą, visų pirma remiant tvarų apsirūpinimą, kuo labiau didinant antrinių žaliavų, pavyzdžiui, maisto ir ūkininkavimo atliekų, naudojimą ir kuo ilgiau išlaikant biologines medžiagas pritaikomas medžiagų reikmėms.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto klausimai

8. Kaip planuojate prisidėti prie švarios pramonės kurso? Kokias priemones šiuo atžvilgiu numatote Žiedinės ekonomikos aktui, visų pirma kiek tai susiję su svarbiausiosiomis žaliavomis? Kaip planuojate siekti nulinės taršos tikslo ir kokias priemones, jūsų nuomone, reikėtų įtraukti į naują cheminių medžiagų pramonės dokumentų rinkinį? Ar šiomis aplinkybėmis turite kokių nors konkrečių PFAS planų? Kokias priemones ketinate pasiūlyti pagal Europos hidrologinio atsparumo strategiją energetikos, pramonės ir skaitmeniniame sektoriuose? Kaip siekiate toliau plėtoti naująjį europinį bauhausą?

Švarios pramonės kurse bus išdėstyta, kaip rėmsime savo konkurencingumą, atsparumą ir strateginį savarankiškumą, kartu siekdami poveikio klimatui neutralumo. Tikslas – stiprinti pramonės konkurencingumą, tuo pat metu visapusiškai išnaudojant švarią ir žiedinę ekonomiką taip, kad ji padėtų mažinti taršą, išteklių eikvojimą ir biologinės įvairovės nykimą. Prie švarios pramonės kurso dirbsiu rankon su už švarią, teisingą ir konkurencingą pertvarką atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, už klestėjimą ir pramonės strategiją atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju ir už klimatą, nulinį taršos balansą ir švarų augimą atsakingu Komisijos nariu, kad nutiestume kelią pramonės dekarbonizacijai, vedantį į našią, žiedinę žaliąją ekonomiką. Žiediniai metodai optimizuos išteklių našumą ir antrinių medžiagų naudojimą ir turėtų būti neatsiejama švarios pramonės kurso dalis.

Noriu, kad Žiedinės ekonomikos akte daugiausia dėmesio būtų skiriama likusioms žiedinės pertvarkos kliūtims. Jas savo panešimuose įvardijo Enrico Letta ir Mario Draghi – tai veiksmingos žiedinės atliekų, antrinių medžiagų

ir tvarių gaminių bendrosios rinkos stoka, maža antrinių žaliavų paklausa ir pirminių medžiagų kainos, neatspindinčios tikrojo išorinio jų poveikio. Todėl Žiedinės ekonomikos akto poveikio vertinime bus išnagrinėti su antrinių žaliavų paklausa ir pasiūla susiję iššūkiai. Šį klausimą ketinu aptarti ir su suinteresuotaisiais subjektais. Konkrečios priemonės priklausys nuo minėto vertinimo ir suinteresuotųjų subjektų indėlio. Bet kuriuo atveju žiedinės ekonomikos sėkmei labai svarbu įgyvendinti ir jau galiojančias taisykles. Atsakyme į 4 klausimą apžvelgiau galimus svarstytinus atrامينius blokus. Formuodama tuos blokus norėčiau, kur įmanoma, palengvinti žiedinėje ekonomikoje dalyvaujančių įmonių gyvenimą. Vienas iš šiame kontekste svarstytinų aspektų yra galimybė antrinių žaliavų gamintojams parduoti savo produktus visoje bendrojoje rinkoje nesusiduriant kiekvienoje valstybėje narėje su vis naujomis taisyklėmis.

Be žiedinių metodų neišsiversime, jei norime iki 2030 m. pasiekti Ypatingos svarbos žaliavų akte nustatytą 25 proc. perdirbtų strateginių žaliavų rodiklį. Gaminiai, kurių sudėtyje yra ypatingos svarbos žaliavų, turėtų būti projektuojami patvarūs, pataisomi ir tinkami perdirbti – tai turėtų užtikrinti ir ekologinio projektavimo reikalavimai. Problemų gamintojams kelia ir tos žaliavos, kurios nėra ypatingos svarbos. Daugelis jų (plienas, cementas, plastikas, biologinės medžiagos ir kt.) palieka didelį anglies pėdsaką, be to, daugybė ES įmonių priklauso nuo jų importo iš trečiųjų šalių, dėl to jos yra smarkiai veikiamos kainų svyravimų ir tiekimo sutrikimų ir nukenčia visos ES strateginis savarankiškumas.

Kaip jau paaiškinau atsakyme į 5 klausimą, 2021 m. Nulinės taršos veiksmų plano priemonės jau užbaigtos arba jų kūrimas gerokai pažengęs. Vadovaujantis išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėmis gairėmis, artimiausiais keleriais metais prioritetą bus įgyvendinimas ir parama valstybėms narėms, įskaitant regionus, kaimo ir miesto bendruomenes, užtikrinant, kad priemonės būtų veiksmingos, o jų rezultatai pateisintų lūkesčius.

Išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėse gairėse raginama parengti chemijos pramonės dokumentų rinkinį, kuris būtų švarios pramonės kurso dalis. Kaip jau minėjau atsakyme į 5 klausimą, įsipareigoju 2025 m. kartu su už klestėjimą ir pramonės strategiją atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju parengti teisėkūros procedūra priimamo akto dėl REACH reglamento peržiūros pasiūlymą, kuriuo bus siekiama supaprastinti ir modernizuoti reglamentavimo sistemą, kad būtų padidintas tvarus konkurencingumas ir saugumas ES ir užtikrinta žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga.

Dirvožemio ir vandens tarša PFAS kelia grėsmę žmonių sveikatai bei aplinkai ir reikalauja didelių socialinių bei ekonominių sąnaudų. Atsakyme į 5 klausimą paaiškinau, kokio požiūrio ketinu laikytis dėl PFAS apribojimų ir sąlygų, kuriomis būtų leidžiama jas naudoti.

Planus dėl Europos hidrologinio atsparumo strategijos išsamiai nupasakojau 3 klausime. Viena iš svarbių tos strategijos dalių bus žiediško ir vandens naudojimo efektyvumo didinimas. Esu pasiryžusi stengtis jau ir taip itin konkurencingai ES vandens pramonei suteikti dar daugiau naujų rinkos galimybių. 40 proc. su vandentvarka susijusių pasaulinių patentų priklauso Europai ir tikiu mūsų įmonių potencialu šiame sektoriuje.

Jei būsiu patvirtinta, kaip nepamainomą Europos žaliojo kurso katalizatorių propaguosiu naująjį europinį bauhausą. Tikiu, kad per valstybėse narėse ir regionuose vietoje vykdomus naujojo europinio bauhauso projektus žiediškoji gali tapti apčiuopiamas piliečiams, tyrėjams ir įmonėms. Ketinu pasinaudodama jau pasiektais laimėjimais ir pasitelkdama finansavimo priemones skatinti projektų mokslinius tyrimus, bandymus ir demonstravimą, išlaikant bauhauso dvasią ir tris pagrindines vertybes – tvarumą, įtrauktį ir estetiką. To tikslas – didinti švarios ir teisingos pertvarkos matomumą ir pritarimą jai visuomenėje, įtraukiant bauhauso bendruomenę ir remiantis į žmones orientuota perspektyva. Glaudžiai bendradarbiausiu su už sanglaudą ir reformas atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, už startuolius, mokslinius tyrimus ir inovacijas atsakingu Komisijos nariu ir už energetiką ir būsto sektorių atsakingu Komisijos nariu.

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto klausimai

9. Europos Komisijos pirmininkė įgaliojamajame rašte paprašė Jūsų kartu su už klestėjimą ir pramonės strategiją atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju vadovauti Žiedinės ekonomikos aktui, kad būtų sukurta bendroji atliekų rinka ir sustiprintos Jūsų pastangos kuriant bendrąją tvarių produktų rinką. Kokia Jūsų vizija ir kokie konkretūs veiksmai, įskaitant teisėkūros priemones, kurių imsitės ateinančiais metais, kad pasiektumėte šiuos tikslus?

Žiedinės ekonomikos akte daugiausia dėmesio norėčiau skirti likusioms žiedinės pertvarkos kliūtims. Tarp jų – veiksmingos žiedinės atliekų, antrinių medžiagų ir tvarių gaminių bendrosios rinkos stoka, maža antrinių žaliavų paklausa ir pirminių medžiagų kainos, neatspindinčios tikrojo išorinio jų poveikio.

Todėl Žiedinės ekonomikos akte norėčiau pasiūlyti su paklausa ir pasiūla susijusių priemonių ir kartu supaprastinti reglamentavimo sistemą, kaip savo pranešimuose minėjo ir Enrico Letta bei Mario Draghi. Visos konkrečios priemonės bus grindžiamos išsamiais poveikio vertinimais ir suinteresuotųjų šalių nuomonėmis. Savo viziją paaiškinau ir veiksmus, kurių ketinu imtis, aprašiau atsakymuose į 4 ir 8 klausimus.

Kadangi kiekvienos medžiagos pasiūla ir paklausa kelia savų iššūkių, neketinu taikyti visoms vienodo sprendimo. Imdamasi bet kokių veiksmų antrinių išteklių rinkai pagerinti, būtinai atsižvelgsiu į tai, kad įvairių produktų (pvz., plastikų, tekstilės, metalų, biologinių medžiagų ir nemetalo mineralų) rinkos pasižymi skirtingomis charakteristikomis. Mano įsivaizduojama tvarių gaminių bendroji rinka turėtų didinti konkurencingumą ir siūlyti vartotojams patvarius, pataisomus ir itin kokybiškus gaminius. Tokia rinka užtikrintų sąžiningas ir nuoseklias sąlygas gamintojams visoje Europoje. Gerindami veiklos galimybes perdirbėjams, perdarytojams, taisytojams ir atnaujintojams, sieksime kurti naujas įvairaus lygio įgūdžių darbo vietas kiekvienoje valstybėje narėje, taip skatindami ekonomikos augimą ir tvarumą.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, koordinuosiu pastangas pirmaisiais kadencijos metais priimti pirmąjį Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento darbo planą. Šiame plane bus įvardytos pagrindinės gaminių kategorijos, kurioms turi būti taikomi nauji ekologinio projektavimo kriterijai, daugiausia dėmesio skiriant didelį poveikį turintiems plataus vartojimo ir pramonės gaminiams. Pasižadu, kad per šių naujų standartų rengimo procesą Ekologinio projektavimo forume vyks skaidrios konsultacijos ir bus kviečiami aktyviai dalyvauti suinteresuotieji subjektai. Mano tikslas – nustatyti reikalavimus, kurių laikantis prailginamas medžiagų ir gaminių gyvavimo ES ekonomikoje ciklas, kartu tiek vartotojams, tiek įmonėms sumažinant sąnaudas ir administracinę našta.

Galiausiai, kalbant apie bendrąją atliekų rinką pažymėtina, kad jau ėmėmės veiksmų ES rinkos susiskaidymo problemai spręsti naikindami atliekų teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę, aiškinimo ir taikymo skirtumus. Tačiau iki optimalaus bendrosios atliekų ir antrinių išteklių rinkos veikimo dar trūksta pašalinti ir likusias kliūtis. Pavyzdžiui, toliau stiprinti bendrąją atliekų ir iš jų gaunamų antrinių žaliavų rinką galėtų padėti suderintas požiūris į atliekų nebelaikymo atliekomis kriterijus ir didesnę gamintojo atsakomybę.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto klausimai

10. Žemės ūkis ir miškininkystė yra didžiausi žemės naudotojai ES, todėl jie labai padeda siekti ES klimato ir biologinės įvairovės tikslų. Paskirtasis Komisijos narys, kaip ketinate suderinti biologinės įvairovės apsaugos ir gamtos išsaugojimo tikslus su žemės ūkio gamybos išlaikymu ir apsirūpinimo maistu saugumo užtikrinimu bei tvariu biomasės naudojimu? Kaip planuojate didinti žemės ūkio hidrologinį atsparumą, kad būtų padidinta žemės ūkio gamyba? Kokios Jūsų idėjos, kaip būtų galima prisidėti prie maisto ir žemės ūkio vizijos? Kaip užtikrinsite, kad žemės ūkio ir miškininkystės sektoriai būtų įtraukti į bioekonomikos strategiją?

Strateginis dialogas dėl ES žemės ūkio ateities buvo svarbus orientyras siekiant sukurti socialiai atsakingas, ekonomiškai pelningas ir aplinkos atžvilgiu tvarias žemės ūkio maisto produktų sistemas. Jei mane patvirtins, ketinu glaudžiai bendradarbiauti su už žemės ūkį ir maisto sektorių atsakingu Komisijos nariu ir remtis strateginio dialogo rezultatais siekdama užtikrinti, kad ES žemės ūkio sektorius išliktų konkurencingas, atsparus ir tvarus.

Ūkininkai ir miškininkai yra svarbūs žemės valdytojai, glaudžiai susiję su gamtine aplinka. Geros būklės dirvožemis, švarus vanduo bei oras ir turtinga biologinė įvairovė, be kurių niekas neturėtume saugių ir kokybiškų svarbiausių maisto produktų, yra būtina jų veiklos sąlyga ir jie nepamainomi rūpinantis šių išteklių išlikimu. Žemės ūkio paskirties žemė taip pat atlieka anglies dioksido absorbento funkciją ir bioekonomikos sektoriams teikia atsinaujinančiuosius išteklius, pavyzdžiui, biomasę pramonės ir energetikos sektoriams. Ūkininkai ir miškininkai puikiai žino, kokių pasekmių jų pragyvenimui gali turėti sausros, potvyniai, gamtos gaisrai, vandens trūkumas ir biologinės įvairovės nykimas. Kelios iš jų – mažesnė maisto apsauga ir didesnė augalų kenkėjų ir gyvūnų ligų rizika. Aršesnė konkurencija dėl išteklių ir žemės ilgainiui gali pareikalauti ir didesnių socialinių bei ekonominių sąnaudų. Esu įsitikinusi, kad veikdami išvien ir taikydami tvarią žemės ūkio praktiką galime sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir vandens kokybės blogėjimą ir pradėti jas vėl atkurti.

Turime užtikrinti, kad ūkininkų ir miškininkų pajamos būtų patrauklios, stabilios ir atspindėtų jų nepamainomą vaidmenį tarnaujant gamtai, atkuriant dirvožemį, išsaugant švarų vandenį ir orą. Vienas iš būdų mažinti taršą ir

išsaugoti dirvožemio kokybę yra geriau valdyti maisto medžiagas ir pesticidus, užtikrinant, kad ūkininkavimas išliktų konkurencingas, bet neviršytų planetos išgalių. Suvokdama šiuos iššūkius, esu pasiryžusi dirbti, kad visi galėtume džiaugtis darniais rezultatais.

Dar viena užduotis – geriau integruoti pirminius gamintojus į bioekonomikos vertės grandinę ir išnaudoti visą jos potencialą. Rengdamasi pristatyti naują ES bioekonomikos strategiją ketinu konsultuotis ir bendradarbiauti su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant ūkininkus ir miškininkus, siekdama užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į jų perspektyvas ir poreikius (žr. mano atsakymą į 7 klausimą).

Ūkininkai gyvena iš savo produkcijos. Šis sektorius kupinas iššūkių, priklausomas nuo oro sąlygų ir rinkos kainų pokyčių. Jei norime, kad ūkininkai aktyviau savitūsi aplinkos atžvilgiu tvaresnę praktiką, turime nepamiršti pastaraisiais mėnesiais jų duotų pamokų ir suformuoti bei įgyvendinti naują požiūrį, padėsiantį siekti tvarumo, remti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir saugoti biologinę įvairovę. Tvirtai tikiu paskatų ir apdovanojimų, pavyzdžiui, išmokų už ekosistemines paslaugas skatinant jų išsaugojimą ir tvarų naudojimąsi jomis, poveikiu. Jei būsiu patvirtinta, pirmiausia imsiuosi ieškoti gamtai palankių priemonių ir telksiu viešąjį finansavimą papildysiančias privačias investicijas, be kita ko, glaudžiai bendradarbiaudama su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant valstybes nares, tarptautinius partnerius ir organizacijas, spartinsiu darbą su gamtos kreditais.

Du dar nepriimti teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl miškų ir dirvožemio stebėsenos pasiūlymai turėtų užtikrinti geresnę stebėseną ir tvarią miškotvarką. Jei tapsiu Komisijos nare, šiais klausimais tikiuosi bendradarbiauti su Europos Parlamentu. Esu tikra, kad tinkamą sistemą miškininkams turime kurti pasitelkdami paskatas, kad miškai taptų atsparesni ir padėtų atsikurti biologinei įvairovei, švelninti klimato kaitą, gerinti prisitaikymą prie jos ir kurti bioekonomiką. Be to, turime pripažinti tvarumo srityje jau dedamas pastangas. Šiuo tikslu sieksiu sukurti palankesnes sąlygas ir stimulą privačiam finansavimui.